

Policy för medborgardialog

Antaget av kommunfullmäktige 2019-12-09 § 249

Innehållsförteckning

Sammanfattning av dokumentets innehåll	3
1 Inledning.....	3
2 Koppling till kommunens mål	4
3 Vad är medborgardialog?	4
3.1 Medborgardialog.....	4
3.2 Brukardialog	4
3.3 Samråd och granskning.....	5
4 Principer för medborgardialog	5
4.1 Dialog ska utvecklas med alla medborgargrupper	5
4.2 Medborgardialog är de förtroendevaldas ansvar	5
4.3 Syftet ska vara tydligt uttryckt.....	5
4.4 Rollerna vid medborgardialog ska vara tydliga	5
4.5 Vikten av att lyssna och ställa frågor	6
4.6 Vikten av god kommunikation och återkoppling	6
4.7 Medborgardialoger ska utvärderas och utvecklas löpande	6
5 Avslutning	7

Sammanfattning av dokumentets innehåll

Denna policy formulerar de principer som ska gälla vid de förtroendevaldas organiserade dialoger med medborgarna i särskilda frågor. Policyn för medborgardialog gäller under en mandatperiod och revideras året efter varje kommunval.

Metoder för det praktiska genomförandet av medborgardialoger i Borgholms kommun, presenteras i en särskild riktlinje.

Följande sju principer syftar till att forma en gemensam grund för arbetet med medborgardialoger i Borgholms kommun:

1. Dialog ska utvecklas med alla medborgargrupper
2. Medborgardialog är de förtroendevaldas ansvar
3. Syftet med medborgardialog ska vara tydligt uttryckt
4. Rollerna vid medborgardialog ska vara tydliga
5. Vikten av att lyssna och ställa frågor
6. Vikten av god kommunikation och återkoppling
7. Medborgardialoger ska utvärderas och utvecklas löpande.

Värdegrunden för Borgholms kommun: **Välkomnande – Utvecklande – Tillsammans** ska alltid genomsyra arbetet med medborgardialog.

1 Inledning

Borgholms kommun har genom sina olika verksamheter en löpande och ständigt pågående kontakt och dialog med medborgarna. Dagligen sker möten och samtal mellan medarbetare och medborgare, men även mer systematiskt genom brukardialoger och fokusgrupper, enkäter till elever och föräldrar, i samråd kring planer, bygglov etcetera.

Detta policydokument formulerar de principer som ska gälla vid de förtroendevaldas organiserade dialoger med medborgarna i särskilda frågor.

Samtliga politiska nämnder i Borgholms kommun kan besluta om att genomföra medborgardialog som en del i beslutsprocessen.

De sju principerna ovan utgör det ramverk som ska följas när dialoger genomförs och de ska lägga grunden till ett öppet och demokratiskt förhållningssätt vid medborgardialoger.

Principerna ska vara ett stöd och en ledning

- **inför** att ett beslut om medborgardialog ska fattas,
- **vid planering och genomförande** av en dialog samt
- **för arbetet efter** en genomförd medborgardialog.

Principerna ska vara både styrande och stödjande för förtroendevalda och tjänstepersoner i arbetet med medborgardialoger.

Policyn för medborgardialog gäller under en mandatperiod och revideras i början av varje mandatperiod. Det är kommunledningsförvaltningen som har uppdraget att samordna och vara processtöd i de dialoger som beslutas. Metoder för det praktiska genomförandet av medborgardialoger i Borgholms kommun, presenteras i en särskild riktlinje.

2 Koppling till kommunens mål

Ett av målen för den nya politiska organisationen är att främja det demokratiska arbetet i kommunen. Kommunfullmäktiges demokratiberedning föreslog i sin slutrapport (antagen 2017-08-21 § 120) att formerna för dialog med medborgarna ska utvecklas för att "fördjupa demokratin för medborgarna och förtroendevalda, samt främja att medborgarnas åsikter och idéer tas tillvara i den politiska processen" ska tas fram.

Medborgardialogen är ett viktigt verktyg i kommunens framtidsarbete vilket framgår av:

Kommunfullmäktiges övergripande mål i Vision 2020

Borgholms kommun ska genomsyras av öppenhet, delaktighet, inflytande och lika möjligheter.

Kommunstyrelsens mål

Medborgaren ska känna sig delaktig i kommunens utveckling.
Skapa god kommunikation med kommunens medborgare och andra servicefunktioner.

3 Vad är medborgardialog?

3.1 Medborgardialog

Medborgardialog är ett komplement till den representativa demokratin och ger medborgarna möjlighet att delta och påverka även mellan valen. Det är alltså helt politikernas forum för att möta medborgarna och fördjupa kontakten mellan väljare och förtroendevalda. Syftet är att skapa större delaktighet och inflytande för medborgarna i utvecklingen av kommunen.

Genom att skapa forum och tillfällen för möten och dialog får de förtroendevalda möjlighet att lyssna av opinionen, ta del av enskilda människors synpunkter och förslag till utveckling i en viss fråga. Det ger de förtroendevalda olika perspektiv och ett breddat underlag inför olika beslut.

Kommunen kan på så sätt bättre möta medborgarnas behov.

Från medborgarnas perspektiv ger dialogen möjlighet att få mer insyn, att framföra sin uppfattning och att påverka utvecklingen. En positiv följd är att medborgarnas kunskap, förståelse och engagemang för den gemensamma utvecklingen och resurserna kan öka.

Det är politikerna som bestämmer vilka frågor det ska föras dialog om och det är alltid de förtroendevalda som genom sina nämnder/styrelser fattar besluten.

3.2 Brukardialog

Det är viktigt att göra skillnad på medborgardialog och så kallad brukardialog. Brukardialogen handlar om uppföljning, om hur nöjda våra brukare/medborgare är med kommunens service, bemötande eller kvalitet. Brukardialogen genomförs av tjänstepersoner och är viktigt för uppföljning och utveckling av våra tjänster, men berörs inte närmare i den här policyn.

3.3 Samråd och granskning

Medborgardialog ska inte heller blandas samman med den lagstadgade plan- och bygglovsprocessen när kommunen genomför samråd och granskning av översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, planprogram eller detaljplaner. Det är även här tjänstepersoner som ansvarar för att genomföra samråd och granskning, även om förtroendevalda ibland deltar.

4 Principer för medborgardialog

Följande principer syftar till att forma en gemensam grund för arbetet medborgardialoger.

Värdegrunden för Borgholms kommun: **Välkomnande – Utvecklande – Tillsammans** ska alltid genomsyra medborgardialogerna.

4.1 Dialog ska utvecklas med alla medborgargrupper

De förtroendevalda har ansvar att företräda och nå ut till alla medborgargrupper i Borgholms kommun. Alla gruppers behov ska värnas, inte bara de resursstarka som har förmåga att uttrycka sin åsikt. Det är viktigt att göra noggranna målgruppsanalyser för att skapa dialogforum som möter människor utifrån olika förutsättningar. Vid genomförande av medborgardialog ska hänsyn tas till den aktuella målgruppens särskilda förutsättningar för deltagande. Barns och ungas rätt att komma till tals ska beaktas särskilt.

4.2 Medborgardialog är de förtroendevaldas ansvar

Det är alltid de förtroendevalda som genom sina nämnder/styrelser initierar en medborgardialog. Beslut om att genomföra en medborgardialog bör fattas i bred politisk enighet.

4.3 Syftet ska vara tydligt uttryckt

Tydlighet är den viktigaste nyckeln till en lyckad medborgardialog. Innan ett beslut om medborgardialog fattas måste det prövas om frågan/ärendet, är lämplig för en medborgardialog.

Att bjuda in till medborgardialog skapar förväntningar. Det är därför viktigt att vara tydlig med syftet med dialogen. Dialogen ska uppfattas som meningsfull. Vilken möjlighet medborgaren har att påverka ska framgå vid starten av varje medborgardialog. Det är också viktigt att vara tydlig med att inga beslut fattas och inga löften ges i samband med dialogen.

4.4 Rollerna vid medborgardialog ska vara tydliga

Förtroendevalda och tjänstepersoner har olika roller i samband med en medborgardialog.

Förtroendevalda

- har ansvar för dialogen med medborgarna, eftersom det är de som fattar beslut.

Tjänstepersoner

- ansvarar för att det praktiska genomförandet, för planering och efterarbete.
- ansvarar även för dokumentationen.

Särskilda inbjudna tjänstepersoner kan delta i rollen som expert kring dialogens tema.

Politikernas ansvar betyder inte att de alltid praktiskt måste genomföra den. Vid exempelvis enkäter, undersökningar och annan digital dialog bör tjänstepersonerna vara utförare.

Vid en medborgardialog representerar den förtroendevalda Borgholms kommun, sin nämnd eller sin beredning.

Debatt och meningsutbyte mellan förtroendevalda är viktig i det offentliga samtalet, men bör koncentreras till de arenor där de ideologiska skillnaderna mellan partier ska klargöras, exempelvis i fullmäktiges debatter.

4.5 Vikten av att lyssna och ställa frågor

Som förtroendevald ska man i en medborgardialog

- koncentrera sig på att lyssna på medborgarnas synpunkter, på vilka behov och värderingar som framförs.
- kunna lyssna utan att svara eller försvara och gå i polemik med det som framförs i dialogen.

Som förtroendevald har man rätt att också uttrycka sina egna åsikter och argument, men det får inte tränga undan medborgarnas möjlighet att uttrycka sig. Det är medborgarna som ska känna sig hörda.

4.6 Vikten av god kommunikation och återkoppling

Information och kommunikation är en grundförutsättning för att medborgarna ska kunna tillvarata sina demokratiska rättigheter. Kommunikationen är därför extra viktig vid en medborgardialog.

Deltagarna ska alltid ges möjlighet att ta del av relevant information inför en medborgardialog. Dialogen ska alltid utgå från mottagarnas situation och förkunskaper.

Resultatet av en medborgardialog ska alltid återkopplas och vara tillgänglig för samtliga medborgare.

4.7 Medborgardialoger ska utvärderas och utvecklas löpande

Processer, metoder och resultat av medborgardialog ska utvärderas systematiskt och utvecklas löpande.

5 Avslutning

De sju principerna för medborgardialog ska ligga till grund för alla former av medborgardialog som arrangeras av Borgholms kommuns förtroendevalda.

Riktlinjer för medborgardialog antas av kommunstyrelsen och är ett komplement till principerna och ger stöd och ledning för ett genomförande av medborgardialoger.